

FILEŠ

čtvrtek
16. 10. 2008
ročník 15
číslo 1

Zpravodajský čtrnáctideník Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Finanční krize v Evropě

Dvoudenní summit Evropské rady dnes vrcholí v Bruselu. Pod vedením francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho mají evropští lídři jednat o podmínkách stabilizace rozkolísaných finančních trhů. Dále by měl být projednáván závazek o podpoře výroby energie z obnovitelných zdrojů, který ustoupil v důsledku trvalé ekonomické nestability do pozadí. Netrpělivě se také očekává vyjádření zástupců Irska k odmítnutí Lisabonské smlouvy.

Poté, co Kongres Spojených států odsouhlasil finanční pomoc ve výši 700 miliard dolarů pro americké bankovní ústavy, měla EU jako celek přijmout vlastní řešení. V neděli v Paříži oznámil Nicolas Sarkozy, že v Evropě půjde o částku přesahující dva biliony eur. „Ide především o opětovné získání důvěry v bankovní sektor,“ shodli se ministři na jednání, které proběhlo 7. října v Lucemburku.

Právě důvěra, která byla v posledních měsících opětovně prověřována, je pro fungující ekonomiku velmi důležitá. Evropská unie chce pomocí vládních opatření, především pak státních garancí na vklady drobných střadatelů, přispět k uklidnění situace. Jednotlivé státy EU však přicházejí s rozdílnou výší vkladů, za kterou jsou ochotny se zaručit. Český ministr financí Miroslav Kalousek, který je na jednáních přítomen, řekl: „Celou řadu těch opatření bereme s rezervou, ale jsme připraveni je akceptovat za předpokladu, že budou garantovány podmínky férové hospodářské soutěže.“ Česká strana se snaží v jednáních sjednotit podmínky tak, aby byly stejné a závazné pro všechny státy Eurozóny. Některé státy, především západního regionu, chtějí garantovat neomezenou výši vkladů. Proti této strategii se však staví mnohé státy střední a východní Evropy, mezi nimi i Česká republika. Jelikož jsou platy ve východním regio-

nu nižší, předpokládáné vklady fyzických osob nedosahují takových objemů v porovnání se západními zeměmi. Vyšší, státem garantovaná suma se pak rovná i vyššímu finančnímu zatížení daňových poplatníků.

Česká strana navrhuje pojištění vkladů v maximální výši 50 tisíc eur, ale není to suma konečná, jak vysvětlil ministr Kalousek: „Jakkoliv limit sto tisíc pro nás není nijak výhodný, a určitě nikdo z nás by ho nenavrhoval do roku 2010, tak jsme deklarovali, že v zájmu jednotného trhu a sjednocení pojištění v rámci evropského prostoru jsme ochotni přistoupit na ten limit, když na něj přistoupí všichni. A jestliže všechny země řeknou ano, budeme pojišťovat na sto tisíc, pak to za to stojí.“

Součástí jednání bylo také vystoupení předsedy summitu, francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho. Ve svém projevu vyzval k dalšímu podporování výroby energie z obnovitelných zdrojů i přes trvalou finanční krizi. Evropská unie se zavázala, že do roku 2020 sníží objem emisí skleníkových plynů o dvacet procent. Další jednání na toto téma by se měla odehrát v prosinci, ale již nyní se postavily proti státy jako Polsko a Itálie. Polský průmysl je velmi závislý na uhelných dodávkách, u nichž by bylo zprůšnění emisních limitů nejcitlivější. Italové se spíše obávají finanční krize, kvůli které nechtějí vynakládat více prostředků na peněžně náročnější technologii.

Stěžejním bodem bruselského summitu mělo být původně řešení situace vzniklé odmítnutím Lisabonské smlouvy. Kvůli naléhavějším tématům, jako je finanční krize a klimatické změny, byla však jednání přesunuta na prosincové zasedání. Zástupci Irska také přiznali, že zatím nepřicházejí s žádným konkrétním návrhem.

Igor Kytka

Karlův most byl tento týden podroben důkladné biochemické analýze, která potvrdila pověst, že do malty byla přidávána pro větší pevnost syrová vejce.
Foto Igor Kytka

Historik Pešat zpochybňuje Kunderovu vinu

Koncem minulého týdne se v médiích objevila zpráva, že jeden z nejznámějších spisovatelů českého původu, Milan Kundera, údajně v březnu roku 1950 udával. Důkazem má být originál spisu oblastního velitelství Sboru národní bezpečnosti, který obsahuje Kunderovy osobní údaje, nikoli však spisovatelův podpis. Což ale podle badatelů z Ústavu pro studium totalitních režimů nemuselo být součástí spisů podobného typu. Milan Kundera v pondělí celou událost popřel v telefonickém rozhovoru pro ČTK: „Jsem úplně zaskočen něčím, co jsem nečekal, o čem jsem ještě včera nevěděl a co se nikdy nestalo.“ Jeho tvrzení podporuje i výpověď literárního historika Zdeňka Pešata.

O co vlastně jde? Čtrnáctého března roku 1950 se měl emigrant Miroslav Dvořáček tajně vrátit do Čech kvůli informacím pro československou zpravodajskou službu v Západním Německu. V Praze se setkal se svou známou Ivou Militkou a schoval si u ní na koleji Ko-

lonka kufr. Militká se tehdy svěřila snoubenci Miroslavu Dlaskovi a ten následně svému příteli Kunderovi. A právě Kundera se měl podle badatele Adama Hradilky ještě téhož odpoledne dostavit na SNB a celou událost ohlásit. Dvořáček večer zatkl na koleji policisté. Prokurátor navrhoval trest smrti, ten byl později zmírněn na dvacet let odnětí svobody. Po čtrnácti letech strávených ve vězení byl Dvořáček propuštěn.

Proč by to Kundera dělal, ale nikdo neví. Jako jednu z možností média uvádějí snahu pomoci žalovému příteli, mluví se také o jeho tehdy silném komunistickém přesvědčení. Mohl tedy ohlášení brát jako morální povinnost. Jeho přátelé ale tvrdí, že Kundera sice byl komunistou, avšak kritickým, nebylo mu prý blízké „masové třeštění“. Světlo do případu by mohlo vnést svědectví Zdeňka Pešata. Byl v té době členem fakultního výboru KSČ na FF UK a Dlask za ním přišel s tím, že Dvořáček udal, údajně ze strachu o případný po-

stih Militké. O Kunderovi tehdy nepadlo ani slovo, říká Pešat. Badatelé z Ústavu pro studium totalitních režimů jeho verzi příběhu odmítají. Podle nich není možné, aby se za Kunderu vydával někdo jiný. „V podstatě to můžeme vyloučit. Protože každý, kdo přišel na policejní služebnu, byl příslušníky policie perlustrován,“ uvedl v rozhovoru pro Hospodářské noviny historik Vojtěch Ripka. Obhájcí spisovatele namítají, že nelze odusuzovat na základě jediného historického dokumentu. Média ale vše prezentovala jako téměř jasnou záležitost. Stránky novin zaplnily polemiky o důvěryhodnosti Kunderových děl i autora samotného. Právě i kvůli tomu se včera sešla Komise pro etiku při Syndikátu novinářů ČR. Dnes vydala prohlášení, v němž „doporučuje médiím co největší zdrženlivost... a varuje před unáhlenými soudy, které by mohly poškodit všechny zúčastněné.“ Zda Kundera udával či ne, zatím není jasné.

Klára Bulantová

krátce ze světa

■ Analytici: V debatě byl lepší Obama

Klíčovým tématem včerejšího posledního předvolebního duelu v USA byla ekonomická situace v zemi. Prezidentští kandidáti navrhuji každý jiné řešení situace. Zatím vítězí varianta demokrata Baracka Obamy, který doporučuje zvýšit daně lidem s ročními příjmy nad 250 tisíc dolarů a snížit je obyvatelům s příjmy nižšími. Naopak republikán John McCain je proti zvyšování daní a argumentuje tím, že USA potřebují povzbudit podnikání. Podle průzkumů Obama zatím vede před svým rivalem o čtyři až čtrnáct procent.

■ Krize na akciových trzích pokračuje

Ve středu se nedařilo akciovým trhům v USA, klíčový index Dow Jones oslabil o 8 %, na pokles hodnoty akcií zareagovaly asijské i evropské trhy dnes ráno. Index tokijské burzy se propadl o více než 10 %, klesaly trhy v Evropě a výjimku netvořila ani pražská burza, která zahájila obchodování poklesem o 7 %.

■ Čína stahuje z trhu mléčné výrobky

Všechny mléčné produkty, vyrobené před 14. zářím, musí zmizet z obchodu. Toto mléko totiž obsahovalo melamin, který usmrtil čtyři děti a dalším 50 tisícům způsobil zdravotní problémy. Přidáním melaminu do mléka se zakrývá fakt, že bylo předtím zředěno vodou.

■ Předčasné volby v Kanadě vyhráli vládnoucí konzervativci

O vypsání voleb požádal premiér Stephen Harper před měsícem ve snaze zajistit své vládě silnější pozici v parlamentu. K tomu potřeboval získat 155 křesel. To se mu ale nepodařilo. Přestože vláda svou pozici posílila, bude opět vládnout menšinově.

■ V Maďarsku praskl ropovod

Potrubí ropovodu Družba, který spojuje Maďarsko se Slovenskem, poškodil poblíž města Escer stavební stroj. Přestože potrubím právě neputovala žádná dodávka ropy, zbytková surovina zamořila okolí v okruhu až 300 metrů. **Pavla Králová**

krátce z domova

■ ČSOB klesá kvůli krizi zisk, situace je však stabilní

Přední česká banka včera ohlásila, že místo letos plánovaných 8,9 miliardy korun vydělá pouze 2,7 miliardy. Podle vedení ČSOB i vyjádření centrální banky však stabilita podniku není globální krizí ohrožena. Mateřský koncern ČSOB, belgická banka KBC, navíc potvrdil, že na rozdíl od ostatních bank řeší krizi v jejich případě nevyžaduje žádnou finanční injekci od státu.

■ ČSSD chystá na středu hlasování o nedůvěře vládě

Sociální demokraté podali návrh předsedovi Poslanecké sněmovny Miloslavu Vlčkovi na hlasování

o nedůvěře vládě. To by se mělo konat pravděpodobně příští středu, tedy těsně po krajských a senátních volbách. Vedení strany si slibuje, že tím podtrhne své vítězství ve volbách. „Neumíme si představit, že by současný kabinet mohl od nového roku vést Evropskou unii,“ řekl předseda poslaneckého klubu ČSSD Michal Hašek.

■ Česká víza do USA by se měla zrušit do konce ledna

Americký ministr vnitřní bezpečnosti Michael Chertoff přijede v nejbližší době podepsat smlouvu o bezvízovém styku mezi USA a Českou republikou. Dohoda o vízech pak

bude pravděpodobně zveřejněna 17. listopadu. Krok podpořilo i úterní podepsání memoranda, které má pomoci k lepšímu odhalování teroristických akcí.

■ Dálnice do Hradce by měla fungovat od roku 2010

Po letech sporů konečně povede dálnice D11 do Hradce Králové. Ve středu byla vládou schválena dohoda mezi farmářkou Ludmilou Havránkovou a státem. Havránková, která nechtěla odprodat své hospodářské pozemky ke stavbě dálnice, dostane za 10,6 hektaru 253 hektarů státní půdy.

Ondřej Moravec

Ani poslední televizní střet McCainovi nepomohl

Kandidáti na amerického prezidenta demokrat Barack Obama a republikán John McCain se včera na stanici CBS střetli v poslední a nejdramatičtější ze tří debat. Naposledy před volbami, které proběhnou 4. listopadu, se televizní komentátor Rob Schieffer obou senátorů ptal hlavně na řešení ekonomické krize v Americe.

Finanční problém se stal stěžejním tématem diskuse, v níž oba kandidáti představili své plány. Barack Obama by rád zvýšil daně občanům s vysokými ročními příjmy (nad 250 000 dolarů ročně), drtivý zbytek amerického obyvatelstva by se naopak dočkal snížení daní. Ze strany republikánského kandidáta se za to na Obamu snesla kritika, když McCain komentoval Obamovu daňovou reformu slovy: „Proč chcete někomu zvedat daně právě teď? Potřebujeme povzbudit podnikání.“

Republikánský senátor by naopak zmrázil státní a vojenské výdaje, čímž by posílil hospodářství a uzdravil americkou ekonomiku. Jeho plán se však u voličů setkává s nedůvěrou už jen proto, že dosavadní republikánské snahy o zvrácení americké finanční krize

nebyly účinné. Občané v tomto směru důvěřují spíš Obamovi, který momentálně těží z americké finanční krize.

Debaty byla vyostřená hlavně kvůli faktu, že podle předvolebních průzkumů ztrácel McCain na Obamu 5 až 14 %. Proto měl poslední možnost přesvědčit voliče. Ve včerejší konfrontaci tedy na demokratického kandidáta nečekaně zaútočil: „Senátore Obamo, já nejsem prezident Bush. Jestliže chcete soupeřit s prezidentem Bushem, měl jste kandidovat před čtyřmi lety.“

Komentátoři se však shodují, že ani ostrý McCainův tón, ani obviňování Obamy z přátelství s Billem Ayersem, jehož organizace měla údajně připravovat teroristické útoky v USA, nepomohly McCainovi zvratit nepříznivou předvolební situaci. A krize na amerických burzách stále prohlubují voličskou nedůvěru vůči republikánům. Odborníci se shodují, že by se muselo stát něco nečekaného, aby republikán John McCain zmenšil několikaprocentní Obamův náskok a zvítězil v listopadových prezidentských volbách.

Nikita Poljakov

Senátní volby budou soubojem zajíců v pytli

Senátní volby jsou o ekonomice, nespravedlivé, k ničemu, výzvou, referendem, střetem. Takhle komentují blížící se sedmátný a osmátný říjen internetové portály. Definitivní pravdu má jediný, poslední.

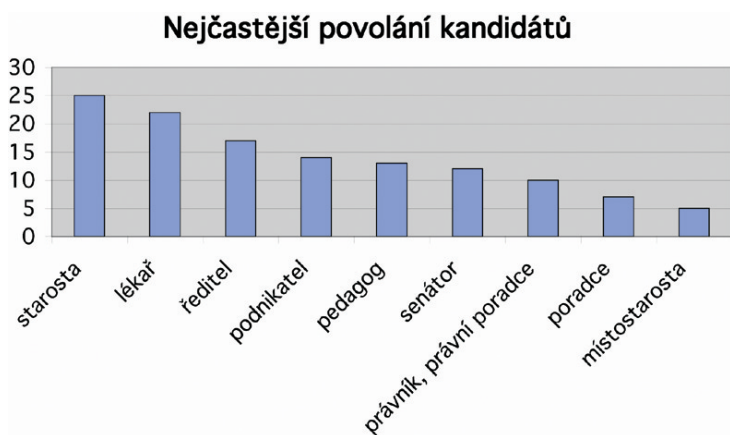
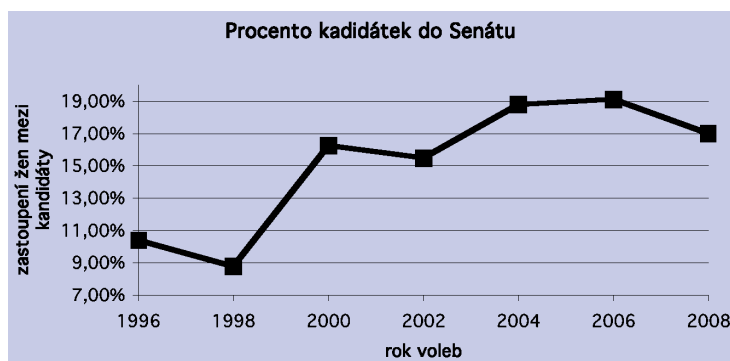
Ať už si volby pojmenujeme jakkoliv, vždy zůstanou střetnutím a to v mnoha společenských rovinách. Na vrcholu proti sobě stanou jednotliví kandidáti, pod nimi se srazí sliby a ideologické vize s realitou. Vespod pomyslné pyramidy se utkají nízká volební účast se snahou přitáhnout lid k urnám. Zároveň se objevil nový fenomén. Mezi kandidáty opět vzrostl počet regionálních politiků. Celých 12 % uchazečů o post senátora jsou starostové, 5 % místostarostové. „Dobře známá osobnost, která má přímý a vřelý vztah k vašemu regionu i zkušenosti s jeho zastupováním, vás nemůže zklamat,“ zní letošní heslo, které se snaží překonat nezájem občanů. A na internetových stránkách už bouří pojem „poloфеudální starostokratické“. Konflikt nad konflikt.

Senátní volby bychom tedy měli vnímat jako střetnutí. Sice se to může zdát banální, ale v době zahlcené informacemi se tento fakt ztrácí. Proč bychom jinak zaslýchli, že volby jsou zbytečné? Právě střetnutí posunuje společnost dál a působí jako motor, zvláště když nemá de-

struktivní charakter. Proč by někdo zdůrazňoval, že volby jsou výzvou, když je každý konflikt ze své podstaty výzvou? Proč zdůrazňovat, že volby jsou o ekonomice, když je nasnadě, že konflikt se odehraje i v rovině hospodářských cílů?

Zbývá tedy jiná otázka. Na jakou stranu se ve střetu postavíte? A jít vůbec k volbám? Věřit slibům nebo zlomku subjektivně vnímané skutečnosti? A v důsledku, volit toho či toho kandidáta? Informace potřebné pro rozhodnutí tady tragicky chybí, zatímco v polemice o podstatě voleb přebývají. Na základě čeho se tedy rozhodnout? Média se spíše než o kandidáta zajímají o jeho dopravní nehodu. Podle kampaní jsou všichni stejně dokonalí a skvělí. A jelikož do Senátu kandidují jednotlivci spíše jako samostatné osobnosti, nelze se příliš orientovat ani na základě stranického názoru. Ledaže by se volič při úsudku zaměřil pouze na cíle kandidáta, metody jejich dosažení, popřípadě kandidátovo chování v konfliktu. K dopátrání se těchto pravd však musí namáhat odstranit hory informačního balastu. Avšak jedině tak nebudou senátní volby jen soubojem zajíců v pytli.

Tomáš Bruner

Vítězem prezidentských voleb v Azerbajdžánu se stal Ilham Alijev

Ilham Alijev, který zastává prezidentskou funkci již od roku 2003, byl včera znovu zvolen 82,6 procenty hlasů na další pětileté funkční období. Přestože opozice volby bojkotovala jako nedemokratické, volební účast byla vysoká. Mimo jiné proto, že voliči neměli příliš na výběr. Dopředu očekávaný výsledek byl okamžitě označen za zmanipulovaný a azerbajdžánská vláda sklídila kritiku od Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě za porušování volebních práv. Protikandidáti například nemohli svolávat předvolební shromáždění ani vystupovat v televizi. Vláda naopak tvrdí, že v Azerbajdžánu pro-

běhly nejdemokratičtější volby po rozpadu Sovětského svazu. Opozici strany říkají, že Evropa a Spojené státy nevyvíjí na Baku dostatečný tlak, aby v zemi proběhly demokratické reformy. Nicméně někteří experti se shodují, že samotní Azerbajdžánci příliš netuší, co pojem demokracie znamená a slovům Alijevových oponentů nerozumí.

Přes politické napětí v zemi není pravděpodobné, že by situace dospěla až k nepokojům, které následovaly po parlamentních volbách v roce 2005 a vyžádaly si nejméně čtyři lidské životy a stovky zraněných.

Tato kavkazská republika je pro okolní svět důležitá především díky svým značným zásobám ropy a zemního plynu, které patří mezi největší na světě. Podstatná část vytěžených paliv se vyvážá do zahraničí. Evropská unie v souvislosti s politickými postoji Ruska a nedávnou válkou v Gruzii se snaží přimět Baku k přesměrování ropné produkce do ropovodů na jižním Kavkazu mimo ruský dosah. Výměnou za zajištění energetických zdrojů EU toleruje faktickou vládu jednoho muže a nedostatek demokracie v zemi.

Andrej Bančanský

mišmaš

Kvalita ovzduší v Česku

nedosáhla výrazného zlepšení Podle vládní zprávy o stavu životního prostředí za rok 2007 Česko stále nedosahuje evropských standardů. Hlavním problémem je nárůst množství emisí v ovzduší. Ty pocházejí především z dopravy, ale také energetiky a průmyslu.

Malířské výtvary Adolfa Hitlera na pultech českých knihkupectví

Na českém trhu se v nejbližších dnech objeví publikace Adolf Hitler - Akvarely. Knihu vydá nakladatelství Sowulo Press. Malby jsou podle vydavatele Radomíra Fiksy získané z dostupných zdrojů - internetu a již publikovaných knih.

Hurikán Omar se blíží k Panenským ostrovům v Karibském moři

Zesilující hurikán Omar se zatím vyhýbá hustě osídleným oblastem. Meteorologové Národního centra pro hurikány (NHC) ale varují, že by mohl během několika dalších dnů zasáhnout i ostrovy s větším počtem obyvatel.

Jörg Haider řídil pod vlivem alkoholu

Korutanský hejtmán Jörg Haider, který zahynul při sobotní automobilové nehodě, měl v krvi 1,8 promile alkoholu. Tuto informaci včera potvrdil jeho mluvčí Stefan Petzner. Haider během jízdy porušil také povolenou rychlost 70 km/h. V době havárie jel rychlostí přes 140 km/h.

Markéta Švehlová

V Metru to mají rádi horké

V pražském Divadle Metro byla v pondělí 13. října uvedena premiéra hry Sugar aneb Někdo to rád horké v režii Gustava Skály. Jak Jiří Čapka v úvodním monologu poznamenává, byla tato téměř notoricky známá hra uvedena již v mnoha variantách – od muzikálu po balet – ale činoherní verze na české půdě zatím k vidění nebyla. Od původní filmové komedie se toto zpracování posouvá spíše k hranicím grotesky. Ta však zapůsobí jen tehdy, je-li přesná, dokonale sehraná a přes komediálnost si drží čistotu formy. V tom má ale tato inscenace ještě meze.

Atmosféru grotesky by mohl umocnit klavírní doprovod, který zde naživo obstarává Irena Pluháčková. Hraje však bohužel často nečistě a tempově nevyrovnaně, čímž se z doplňkové hudby probíjí příliš na povrch. Kateřina Urbanová není coby Sugar typově úplně nejideálnější představitelkou. Její pojetí je vcelku věrohodné až na několik míst, kdy svou roli neudrží v dostatečně naivitě a působí inteligentněji, než by opravdové Sugar slušelo. Je to znát hlavně na monologích, které postrádají dynamičnost a patřičnou spontánnost. Ide však o druh představení, které se s počtem repríz bude ještě vyvíjet a dá se předpokládat, že mnoho nedostatků se tak samovolně vyřeší. Premiérová dvojice Joea a Jerryho neboli Petra Brychty a Víta Buriánka je velmi dobře doplňuje a herci si své divadelní transformace pohlaví evidentně užívají. Jiří Čapka a Valérie Zawadská –

Petr Brychta a Vít Buriánek jako Joe a Jerry

foto autor

Bienstock a Sweet Sue – jsou herci s velkou zkušeností a představení tohoto typu jim slouží spíše k odlehčení a dává jim možnost rozehrát se takřka bez hranic. Milada Vaňkátová – Dude – je protagonistka velmi mladá a na svém hereckém projevu musí ještě hodně pracovat.

Kromě textového humoru nechybí ani notná dávka toho situačního, a pokud přistoupíte na

pravidla hry a máte zrovna v úmyslu se večer jen pobavit, je toto představení pro vás to pravé.

Sugar aneb Někdo to rád horké, Divadlo Metro, hrají: Kateřina Urbanová, Petr Brychta / Braňo Polák, Vít Buriánek, Valérie Zawadská / Zdena Herfortová, Jiří Čapka, Irena Pluháčková, Milada Vaňkátová, **režie:** Gustav Skála

Filip Janda

Juno: Malá navenek, velká uvnitř

Dalším snímkem, který česká distribuce tzv. přenosila, je nízko-rozpočtová Juno. Zámorští diváci tento film viděli už v prosinci minulého roku. Přitom se pyšní oscarovým scénářem a jeho pověst rostla brzy po uvedení do kin stejně jako břicho titulní hrdinky.

Šestnáctiletá Juno hned při prvním sexu otěhotněla, což značně narušilo její životní plány. Dívka, která sleduje italské horory, poslouchá alternativní hudbu a volá nejlepší kamarádce telefonem ve tvaru hamburgeru, tak musí dospět a rozhodnout, co je pro dítě nejlepší. A aby toho nebylo málo, otcem je zakřiknutý Paulie (Michael Cera ze *Superbad*). Ten sice Juno upřímně miluje, ale těžko si ho představit v roli zodpovědného otce. Reprezentuje školu ve vytrvalostním běhu

a spořádá krabičku Tic Taců denně. Juno se vzhledem k těmto okolnostem rozhodne vyhledat pár, který by dítě hned po narození adoptoval.

Oceněná Diabla Cody psala scénář sedm týdnů v jednom minnesotském Starbucksu. Vycházela ze zážitků kamarádek i z vlastních zkušeností. A na výsledku je to znát. Film se pohybuje na hranici komedie a dramatu, aniž by doloval vtip z každé situace, samoučelně dojímal nebo snad moralizoval. Naopak, Ellen Page v roli Juno působí civilně, nenuceně a její postava ani v tak extrémní situaci neztrácí nadhled.

Režisér Jason Reitman (syn československého rodáka Ivana Reitmana) si Ellen Page vyhlédl v psychologickém thrilleru *V pasti* a při natáčení jí dal volnost do té

míry, že mohla určit, jaký účes Juno nosí nebo jakou hudbu poslouchá. Herečka si vzpomněla na zpěvačku Kymyu Dawson a právě její písničky zní z melancholického soundtracku nejčastěji. Na první poslech jsou to možná infantilní skladby o lásce, ale právě jejich hravost a upřímnost skvěle doplňují atmosféru.

Juno dokázala, že i s malým filmem lze zahrát velké divadlo. Třicet jedna natáčecích dnů a sedm milionů dolarů rozpočtu proměnila v desítky filmových cen a 229 milionů dolarů výdělku. Je vůbec prvním filmem studia Fox Searchlight, který překonal stomilionovou hranici. Když v roce 2008 v Massachusetts výrazně narostl počet těhotných náctiletých dívek, magazín Time použil termín „Juno efekt“.

Lukáš Růžicka

Kulturní události dne

■ Do kin přichází první český celovečerní animovaný 3D film *Kozí příběh – Pověsti staré Prahy*. Příprava projektu odstartovala před pěti lety, ale tvorba samotná začala až v létě 2006. Co očekávat po tak dlouhé době? Snad netradiční pojetí starých pověstí a legend, snad po technické stránce inovativní přístup.

■ 3D snímky jsou dnes v kurzu. Premiérově se představí první hraný trojrozměrný film U23D, záznam z koncertního turné Vertigo. Ze sta hodin videozáznamu, pořízených na koncertech v Jižní Americe, zbylo „pouhých“ 85 minut, které můžete zhlédnout s brýlemi na očích v kině IMAX v paláci Flóra.

■ Pokud zatoužíte spojit hudební zážitek s filmovým, nabízí se festival MOFFOM neboli Music On Film – Film On Music. Jeho pátý ročník proběhne ve dnech 16. až 20. října v kinech Evald, Světozor a Lucerna. MOFFOM se letos zaměří na New York City a přináší až 50 dokumentárních snímků. Například životopisné filmy *I'm Not There* o Bobu Dylanovi, biografie kapely *Joy Division* nebo *Falco*, dokumentující život rakouské hvězdy populární hudby.

■ Čistě hudební událostí dnešního dne je festival Gaudeamus uzavírající svou republikovou túru právě v Praze v areálu Výstaviště na Bruselské cestě. Na jubilejním 10. ročníku vystoupí celkem pět kapel, z čehož čtyři – Horkýže Slíže, Vypsaná fiXa, Semtex a Another Way – jsou stejné pro každé z devíti navštívených měst. Poslední skupina je vždy regionální, pro Prahu je to kapela Votchi.

Alžběta Jílková

Design podesáté zablokoval Prahu

Jubilejní Designblok 08 je za námi a zdá se, že úspěšně oslavil své desáté výročí. Pražské dny designu se konaly 7. – 12. října a z původních 14 účastníků se rozrostly na letošních 202 subjektů (designérská studia, galerie, módní návrháři, architekti a zástupci vysokých výtvarných škol). Pořadatelé mohou být spokojeni, Designbloku nechyběla celá řada „nej“: kromě rekordního počtu účastníků nabídl letošní ročník také bohatý doprovodný program a především představil zcela nové, unikátní prostory: Superstudio Corso v Karlíně a DOX – Centrum současného umění, které se pro veřejnost otevře 19. října.

Programovou novinkou festi-

valu byl Fashion Week – v holešovickém DOXU byly každý den k vidění módní přehlídky. Těm patřil i závěr festivalu. Součástí Fashion Weeku, módní show s názvem Shooting Fashion Stars, v neděli večer festival slavnostně zakončila.

Designblok 08 se však musel potýkat se stejným problémem jako například poslední ročník pražského Quadrienále, soutěžní výstavy scénografie a divadelního designu. Na expozici přijde velké množství diváků, o jejichž pozornost se ale popere více než dvě stě vystavovatelů. Výsledkem tak často není příjemný zážitek, ale přesycením uměním, byť kvalitním.

Anna Ouřadová

AC/DC se vrací do Prahy

Legendární australská hardrocková skupina přijede 17. března příštího roku do Prahy. Stane se tak v rámci turné na podporu nového alba *Black Ice*, jehož vydání je naplánováno na 20. října. Skupina vyráží na turné po sedmi letech. Zatímco při poslední návštěvě Prahy hrála na Strahově, tentokrát se koncert bude konat v O2 Areně. Předprodej vstupenek začíná 16. října.

Fanoušci již mohli z nové desky slyšet singl *Rock 'n' Roll Train*, který byl vydán koncem srpna. Ačkoliv nepřináší nic nového, obsa-

huje všechno to, co dlouholetí posluchači znají a očekávají – dynamickou a tvrdou hudbu, kterou AC/DC za poslední tři desetiletí vypracovali k dokonalosti.

Sestavu kapely tvoří bratři Angus a Malcolm Youngovi, zpěvák Brian Johnson, baskytarista Cliff Williams a bubeník Phil Rudd. Jsou považováni za průkopníky heavy metalu a od roku 1973 mají na svém kontě hity jako *Back in Black*, *Highway to Hell* či *It's a Long Way to the Top (If You Wanna Rock 'n' Roll)*.

Filip Huta

Little Hanoi: výstava, na které si můžete zahrát ping pong

Expozice nabízí originální pohled na vietnamskou komunitu v České republice.

Foto autorka

Kdo nestihl navštívit letošní World Press Photo, může si to nahradit expozicí, která probíhá ve Výstavní síni Mánes až do 26. října. Cyklus jedenapadesáti velkoplošných fotografií se nazývá *Little Hanoi* podle části Prahy – Libuše, kde žijí pouze Vietnamci a zachovávají si své vlastní kulturní zvyky a tradice a tvoří samostatné žijící město ve velkoměstě.

Většinou jde o pečlivě aranžované, stylizované portréty, jejichž autory jsou čeští fotografové Stěpánka Stein a Salim Issa. Výstava má tři podtituly: *Ping Pong*, *Rodina*, *Portréty* a vykresluje způsob

života a zvyky vietnamské komunity v České republice. Fotografie vznikaly od podzimu 2007 do léta 2008 ve specifickém prostředí tržnice Sapa, což je v současnosti největší vietnamská tržnice u nás a nachází se právě ve zmiňované vietnamské čtvrti.

Jako bonus je ve výstavní síni k dispozici také pingpongový stůl, a kdo chce, může si zahrát. Nachází se zde také panely s rozhovory, které vyjadřují názory a zkušenosti Vietnamců s Čechy, českou kulturou, kuchyní a způsobem života vůbec.

Kateřina Mikešová

Fotbalová kvalifikace: Sionko odvrátil blamáž

Česká fotbalová reprezentace má za sebou těžký týden. V kvalifikačním dvojzápase o MS 2010 se střetla postupně s Polskem, kterému na jeho hřišti podlehla 1:2, a ve středu přivítala v Teplicích Slovinci (1:0). V tabulce třetí kvalifikační skupiny je se čtyřmi body na pátém místě.

Před srazem fotbalistů se nejvíce mluvilo o složení záložní řady. Zranění jsou Rosický, Matějovský i Polák. Zejména v prvním zápase byla jejich ztráta hodně vidět. Jaroslav Plašil svou roli tvůrce hry nezvládl, Radoslavu Kováčovi zase chyběla Polákova buldočí povaha. Celá záloha totálně vyhořela, neustále se divíčkmu Barošovi poslal jedinou kloudnou přihrávku brankář Čech. V domácím zápase hrála středová řada v odlišném složení. Kováč nemohl nastoupit kvůli žlutým kartám, a tak dostal šanci Rajnoch, vedle něho hrál Jarolím a Sionko s Plašilem útočili ze stran. Češi se vzpamatovali až ve druhém poločase po gólu Sionka, a přícho-dem Šírla ještě oživili útočnou hru.

Reprezentace se vyhnula ostudě, ale i tak je to pro ni nejhorší kvalifikační start. Po třech zápasech má na kontě čtyři body. Příští utkání sehraje v listopadu v San Marinu. Pokud si připsí vítězství, vrátí se ke kandidátům postupu na mistrovství světa v JAR.

Do sobotního zápasu vyslal trenér Rada na hřiště vyprodaného Slezského stadionu v Chorowě dvě překvapivá jména. V záloze hrál na pravé straně Pospěch, do útoku se k Barošovi postavil Slepíčka. Češi začali odvážně a v 10. minutě mohl skóre otevřít nováček Slepíčka, jenže Boruc jeho střelu vykopl. Polákům však postupně začala vycházet kombinace, a navíc přidali k technice ve středu hřiště důraz. Ve 27. minutě Blaszczykowského akci dokončil přesnou střelou Brožek a otevřel skóre. Češi nevěděli co hrát. Kazili přihrávky a střed zálohy nefungoval. Navíc obránci měli starosti s aktivitou záložníků polské reprezentace.

I ve druhé půli byli lepší domácí. Výsledkem byla skvělá Guerrierova přihrávka na Blaszczykowského, který přehodil vyběhnutého Petra Čecha – 2:0. Trenér Rada se pokusil oživit hru příchodem Sionka a Svěrkoše, ale k výraznějším změnám tím nedošlo. Česká obrana hledala neúspěšně nakopávanými míči v útoku Baroše. Záložníkům chyběl moment překvapení. Bojovnost vnesl do utkání až Martin Fenin, který nastoupil na posledních deset minut. Jeho kontaktní gól po Svěrkošově centru však přišel pozdě – až v 87. minutě.

Polsko vyhrálo zaslouženě a po

roce si připsalo další skalp favorita. Po Portugalsku porazilo i Česko 2:1.

Ve středečním zápase proti Slovinsku v Teplicích šlo téměř o všechno. Kdyby čeští fotbalisté nevyhráli, postup na MS by se jim vzdálil. Navíc se museli obejít bez brankářské jedničky Petra Čecha, kterého do utkání nepustilo svalové zranění. Dokonale ho však zastoupil Daniel Zítka. V prvním poločase kryl dvě velké šance Slovinců - samotatné nájezdy Dediče i Šišiče. Zítkovi spoluhráči se naopak trápili a z tribun se ozýval pískot. Ani změny v záloze nepomohly, opět byla vidět spousta nepřesností a přidala se i nervozita.

Až po hodině hry se po centru Jankulovského hlavou trefil Sionko a uklidnil svůj tým. Od té chvíle bylo Čechů plné hřiště, a Baroš mohl dokonce přidat druhý gól. Nestalo se, ale i tak čeští fotbalisté závěr zvládli a připsali si důležitou výhru.

Bylo to vítězství po pěti zápasech, což nepamatuje národní výběr téměř 20 let. Možná zafungovalo i kouzlo teplických Stfnadel. Reprezentace zde v minulosti ztratila pouze dva body v přátelském zápase se Švédskem. Jinak vyhrála 16 zápasů. Právě vydržené vítězství nad Slovinskem může tým psychicky povzbudit a nakopnout k lepším výkonům.

Michael Bereň

„Nakonec postoupíme,“ nepochybuje záložník Plašil

Fotbalová reprezentace hledá náhradu za zraněného kapitána Tomáše Rosického. Řešení se nabízí samo: podobným typem tvořivého záložníka je Jaroslav Plašil. Jenže v sobotním kvalifikačním utkání v Polsku (1:2), ani ve středečním zápase se Slovinskem (1:0) očekávání nenaplnil. Právě v záloze český tým v těchto duelech zaostával.

Oba zápasy se vám příliš nevydařily. Čím to bylo?

V každém utkání se snažím hrát co nejlépe, bohužel ne vždycky se to povede. Na hřišti je nás ale jedenáct, jeden hráč nic neznamená. Jen na mně to stát nemůže.

Není to tak, že reprezentace ještě nenašla po Rosickém nového vůdce?

Kdepak, lídrů máme dost. Ať už je

to Čech, Ujfaluši, Jankulovski nebo Grygera. Možná nám jen chybí větší osobnost v záloze, ale o to víc musíme hrát jako tým.

Po prohře s Polskem jste byli pod enormním tlakem.

Každá ztráta bolí. Když jsem šel po porážce s Polskem do postele, tak jsem na to musel pořád myslet. Tabulka se pro nás v tu chvíli nevyvíjela dobře, ale stále jsem věřil, že zápas se Slovinskem zvládneme.

Slovinsko jste sice porazili, ale v tabulce jste předposlední. Horší je jen San Marino...

Máme zkušený tým. Všichni už odehráli spoustu důležitých zápasů, takže to, že jsme pod tlakem, pro nás nebude novinka. Nakonec postoupíme, věřím tomu.

Petr Šedivý

Sparta upadla do krize. Na jak dlouho?

Fotbalová Sparta prožívá těžké období. Během jednoho týdne prohrála ligové utkání v Liberci, vypadla z Poháru UEFA s Dinamem Záhřeb a nepovedenou sérii zakončila zvlášť trpkou porážkou 1:4 od Slavie.

Situace vyústila v protesty spartánských fanoušků, rezignaci trenéra Lavičky a zvolení staronového kouče Chovance. On by měl být konečně tím správným mužem, který povede letenské přesně podle představ klubového bosse Křetínského.

Žádný z šesti trenérů, které spartánský šéf vyměnil během svého čtyřletého působení, si doposud jeho přízeň neudržel. „Za tu dobu, co jsem tady, jsme nedokázali najít trenéra, který by misi ve Spartě zvládl a mohl tady pracovat dlouho. A to je špatně,“ potvrzuje Křetínský.

Příznivci Sparty si ale myslí, že za propadem klubu stojí právě mladý boss, a dávají to jasně najevo. „Křetínský, demisi!“, rozléhalo se skandování rozezlených fanouš-

ků letenským stadionem po derby, které by snad raději ani neviděli. Jádro spartánských příznivců dokonce vyhrožuje bojkotem všech zápasů, dokud klubové vedení neodstoupí.

Dusná atmosféra se logicky musí odrazit i na samotných hráčích a trenéru Chovancovi, jenž má za úkol mužstvo zformovat a vyburcovat ho do nadcházejících utkání. „Máme určitě na lepší výsledky,“ tvrdí kouč. Zda je to pravda, bude mít možnost potvrdit v neděli na hřišti Viktorie Plzeň - kvůli deseti bývalým spartánům v kádru s nadšázkou přezdívané Sparta B. „Bude to náročný zápas, kluci se budou chtít vytáhnout. Navíc také mají nového trenéra, nový impulz. I tak si jedeme pro tři body,“ prohlašuje sebevědomě Jiří Kladubský.

Celá Sparta doufá, že sebevědomé výroky uslyší z úst hráčů i po nedělním utkání. Pokud i v Plzni spartané zklamou, krize se prohloubí a nastartování vítězného stroje z Letné bude zase o něco složitější.

Vladimír Kuklík

Politika jako z gangsterky

Tuto scénu ze Scorseseho Mafiánů mám opravdu rád: Joe Pesci se špičkuje v místním baru s šéfem jiného gangu. Chvilí se zdá, že vše dobře skončí, načež Joe nečekaně skočí na svého soka a s Robertem de Nirem ho surově zbíjí. Poté přizabitého mafiána naloží do kufru auta a jedou s ním za měsíc, kde ho chladnokrevně probodají kuchyňským nožem a pohřbí. „Uf, ještě že je to jen film,“ řeknu si pokaždé.

Ze se nám politici občas rozvedou kvůli jinému milostnému vztahu, nebo že nevědí, kde vzali peníze na svůj byt, jsme si zvykli. Podle průzkumů nám zvláště první jmenovaná věc nevádí. Ovšem když se politici vůdci vesele přátelí s lidmi, kteří by si v ničem nezadali s filmovými mafiány, je něco špatně. Já vidím jediný možný výsledek rovnice: předseda ČSSD a postřílení mafiáni = rezignace. A je mi záhadou, kde jsem ve svých tak jednoduchých výpočtech udělal chybu.

Co je na tom nejsmutnější? Otupěli jsme natolik, že nás ani takováhle situace nevyburcuje k tomu, abychom dali svou nespokojenost jasně najevo. Když totiž Paroubek neodstoupí sám, měli by ho k tomu donutit sami voliči – respektive výsledky voleb. Sám předseda si vykopal jámu, kterou kopal jiné-

mu, když vysokou politiku spojoval s komunální. Tuto jámu však může překlenout populistická masáž předvolební kampaně. A proto zřejmě budeme muset podobné thrillery sledovat i nadále, neboť i ostatní veřejné činitele (nemusí jít nutně o politiky) uklidní fakt, že i z podobných průvihů se lze vymotat se zdravou kůží.

A až bude oscarový režisér shánět inspiraci pro svůj další film, klidně by si mohl zajet k nám. Jen aby z toho pak nebyl horor.

Jan Kohout

Bílá Odyssea ve Velké

Cílová rovinka 118. Velké pardubické patřila výhradně dvěma běloušům, obhájkyni vítězství Sixteen s Josefem Bartošem a mladému hřebci Amant Grisovi. Cílem proběhl jako první Amant Gris v sedle s Markem Stromským, dostihová komise však za vítězku prohlásila Sixteen, neboť hřebec Amant Gris špatně oběhl kužel mezi překážkami 10 a 10a zhruba ve třetině dostihu a byl po doběhu diskvalifikován. Jeho stájový kolega Klip, který také minul točný bod, však skončil ještě hůř. Po náběhu na Prodloužený Taxisův příkop upadl a zranil se tak vážně, že musel být po dostihu utracen.

Roman Theimer, trenér smolné stáje Hřebců Albertovec, se po dostihu snažil dívat na věc s nadhledem. „Je to škoda, Amant Gris byl ve výborné formě, ale vyhraje příští rok. Marek Stromský dostane buzolu a už nám nebude vítězství nic bránit,“ odpovídal krátce po doběhu.

Bělka Sixteen tedy podruhé vyhrála Velkou pardubickou, tentokrát dokonce v rekordním čase 8:58,99. Na druhé místo byl posunut český odchovanec Hirsch, který byl před dostihem považován za největšího outsidera. Třetí skončil naopak největší favorit dostihu Juventus v sedle s Josefem Váňou.

Soumrak naganských gólmanů – pravda, nebo mýtus?

Kryli si záda v zámořské NHL. Patřili k oporám hokejové reprezentace. Jistili Dominika Haška na zlaté olympiádě v Naganu. Roman Čechmánek a Milan Hnilička, symboly úspěšné brankářské generace posledních let.

Na počátku sezony ale bylo všechno jinak. Čechmánka brzy nahradil v třinecké Haška na zlaté Martin Vojtek, místo liberecké jedničky zkraje zaujal Michal Fíkr. Důvody Hniličkovy absence však nebyly úplně jasné: kromě špatné formy se potýkal i s údajným zraněním. Trenér Dušan Gregor ovšem tvrdil: „Po-

Vítězka Velké pardubické s žokejem Josefem Bartošem.

foto autor

Ten v průběhu dostihu dvakrát ztratil bič a musel si jej půjčovat od loajálních žokejů, jejichž koně byli již mimo hru. Čtvrté místo připadlo Numero Dueovi a na páté se posunul vítěz Velké pardubické z roku 2006 Decent Fellow. Jediný

zahraniční účastník, který dostih dokončil, byl britský valach Ivoire de Beaulieu. Stejně jako Amant Gris ale špatně oběhl točný bod, a dostihová komise ho také diskvalifikovala.

Ondřej Moravec

čítám s Milanem dál jako s jedničkou.“

Zlom přišel až na konci září, v osmém kole. Hnilička dostal důvěru v zápase proti Karlovým Varům, a ač v prvním utkání obdržel pět gólů a jeho tým prohrál, místo prvního brankáře už neopustil. Od té doby se postupně zvedá, naposledy vychytal výhru 5:2 nad pražskou Spartou.

A Čechmánek? Také v osmém kole střídal Vojtku v nepovedeném utkání s Budějovicemi. Inkasoval si ce stejně jako on tři branky, v dalším zápase už však udržel nulu proti Zlínu.

Je tedy krize konečně zažehnána? Oba brankáři sice ve svých klubech chytají, ve statistikách úspěšnosti se ale na předních příčkách neobjevují. Jejich týmy se pohybují okolo desátého místa, přitom alespoň Severočeši určitě mysleli na lepší pozici. A brankáři, kteří patří v obou případech k nejlépe placeným hráčům v týmu, měli oběma klubům zajistit poklidný postup do play-off. Zůstanou Hnilička s Čechmánkem jedničkami i nadále? Právě vyřešení brankářské otázky by mohlo být prvním impulzem pro návrat na vyšší příčky.

Ondřej Novotný

FLEŠ • www.fles.fsv.cuni.cz

Čtrnáctideník Fleš je produktem studentů prvního ročníku žurnalistiky UK FSV

Šéfredaktorka: Anna Dvořáková

Editoři: Anna Marvanová, Andrej Bančanský, Jana Černá, Klára Šimčíková
Korektoři: Petra Štěpánová, Veronika Svobodová, Jitka Stollová, Denisa Budilová

Michael Bereň, Tomáš Bruner, Klára Bulantová, Václav Ferebauer, Kateřina Hanáčková, Filip Huta, Filip Janda, Alžběta Jílková, Jan Kohout, Pavla Králová, Vladimír Kuklík, Igor Kytka, Lenka Merevá, Kateřina Mikešová, Ondřej Moravec, Ondřej Novotný, Anna Ouřadová, Tomáš Pernis, Nikita Poljakov, Lukáš Růžička, Petr Šedivý, Markéta Švehlová, Jana Tvarohová